

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
OKOLJE

PRAVNI VIDIKI VARSTVA MEDVEDA

Ljubljana, januar 2016

Mateja Blažič, ARSO

Zakonodaja

dinalpbear.eu

- mednarodna
- regionalna
- državna

Mednarodna zakonodaja

- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bern, 1982)
- Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES, 1975)

Bernska konvencija

- ohraniti prosto živeče evropske rastlinske in živalske vrste in njihove naravne habitate
- spodbujati meddržavno sodelovanje
- posvečati posebno pozornost ogroženim in ranljivim vrstam
- rjavi medved: dodatek II – strogo zavarovane živalske vrste

Konvencija CITES

- zagotoviti, da je trgovina z živalskimi in rastlinskimi vrstami v skladu z načeli trajnostne rabe
- rjavi medved: dodatek II – trgovina dovoljena, urejena
- CITES osebek = živa ali mrtva žival ter vsak prepoznaven del ali izdelek iz njih
- en osebek = en dokument

Regionalna zakonodaja

- Direktiva o habitatih (1992)
 - rjavi medved: priloga II (habitat), priloga IV (zavarovana vrsta)
- Uredba Sveta 338/97 o trgovini z ogroženimi vrstami
 - rjavi medved: priloga A

Domača zakonodaja

- Zakon o divjadi in lovstvu (2004)
- Zakon o ohranjanju narave (1999)

Zakon o divjadi in lovstvu

- naloge lovskih organizacij (izvajanje ukrepov varstva, poseganje v populacijo)
- naloge ZGS (ukrepi za sožitje rjavega medveda in človeka)
- krmljenje medveda
- kontrola in evidentiranje odstrela

Zakon o ohranjanju narave

Splošno varstvo živalskih vrst

- živali so pod posebnim varstvom države
- živalsko vrsto je prepovedano iztreti

Posebno varstvo živalskih vrst

- ogrožene in zavarovane živalske vrste

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah

- žive in mrtve živali prosto živečih vrst v vseh razvojnih oblikah (jajca, ličinka, buba, mladiči, odrasle živali)
- deli mrtvih živali ali izdelki ali katerokoli blago iz mrtvih živali ali njihovih delov
- strukture (gnezda, brlogi, zatočišča,..)

Varstveni režim

- prepovedano je zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati živali zavarovanih vrst

Dovoljenje

- za usmrtitev, odvzem iz narave, ujetje, vznemirjanje, zastrupitev ali poškodovanje zavarovane živali se izda, če ni druge možnosti in se s tem ne ogrozi ugodnega ohranitvenega stanja populacije
- izda Agencija RS za okolje
- strokovno mnenje (ZGS, ZRSVN)

Dovoljenje

- razlogi za poseg v populacijo:
 - zagotavljanje koristi varstva živalskih in rastlinskih vrst in ohranjanja habitatnih tipov
 - preprečevanja resne škode
 - zagotavljanja zdravja in varnosti ljudi
 - doseljevanja in ponovnega naseljevanja živali
 - za namene znanstvenega raziskovanja
 - selektivni in omejen odvzem živali iz narave zaradi uravnavanja velikosti populacije z okoljem

Predpis ministra

- s katerim se določi obseg selektivnega in omejenega odvzema živali, razen ptic iz narave zaradi uravnavanja velikosti populacije z okoljem, pod strogo nadzorovanimi pogoji in v omejenem številu
- strokovno mnenje
- strategija
- Pravilnik o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave (2005, 2006, 2007, 2008; 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 (+volk))

Varstveni režim

- prepovedano je zadrževati v ujetništvu osebkov odvzetih iz narave
- prepovedano je posedovati mrtve osebke odvzete iz narave
- prodaje, zamenjave ali ponujanja za prodajo ali zamenjavo živih ali mrtvih živali živalskih vrst iz priloge 1 Uredbe odvzetih iz narave (izjema: mrtve živali vrste rjavega medveda, njihove dele ali izdelke iz njih, če so bili odvzeti iz narave v skladu s predpisi EU)

Dovoljenje – zadrževanje v ujetništvu

- na podlagi vloge
- dovoljenje izda ARSO
- živali je treba označiti v skladu s Pravilnikom o označevanju živali prosto živečih vrst v ujetništvu

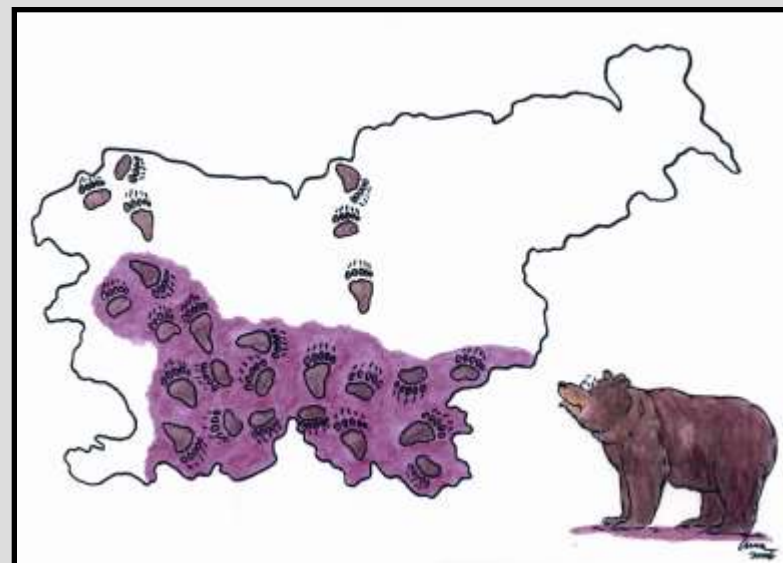
Prevzem mrtvih živali

- prevzem mrtve živali ali njenih delov mora biti omogočeno Prirodoslovnemu muzeju Slovenije
- upravljavci lovišč
- raziskovalci, raziskovalne in izobraževalne organizacije

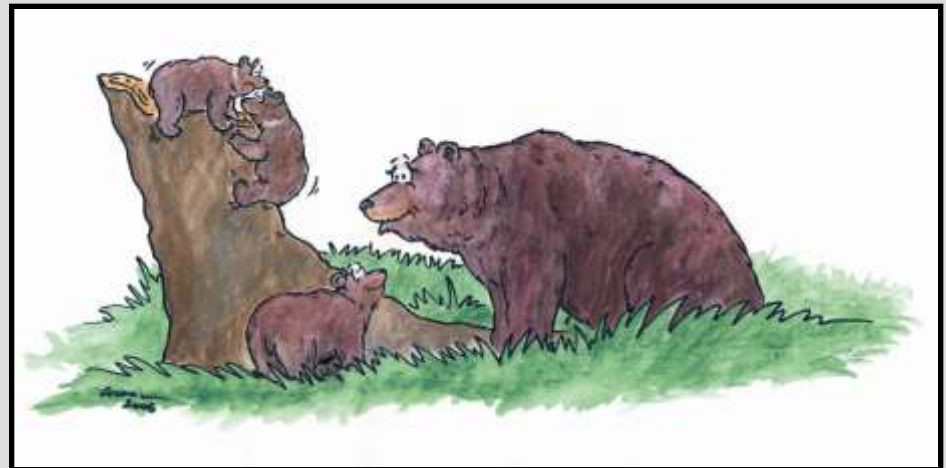
Varovanje habitatov

- z določitvijo ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij
- z določitvijo usmeritev za ohranjanje ugodnega stanja habitatov

Strategija in akcijski načrt

- za zagotavljanje ugodnega stanja živalskih vrst
- Sprejme Vlada Republike Slovenije
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji (2002)

Strategija upravljanja z rjavim medvedom

- dolgoročna ohranitev rjavega medveda v Sloveniji, vključno z njegovim življenjskim prostorom
- zagotoviti sožitje človeka z medvedom

Strategija upravljanja z rjavim medvedom

- varovanja življenjskega prostora
- poseganje v populacijo
- preprečevanje škode, hitro izplačevanje odškodnin
- informiranje javnosti
- pomoč v primeru ogroženosti
- omejevanje širjenja medveda
- krmljenje

Strategija upravljanja z rjavim medvedom

Turizem

- Obiskovalce se usmerja na določene poti in mesta, ki so za medveda najmanj moteča in zlasti primerno oddaljena od pomembnih delov življenjskega prostora.
- Obiskovalce se izobražuje o biologiji medveda in o pravilih ravnanja ob srečanju z medvedom.

Kje najdemo predpise

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<http://www.uradni-list.si/>

<http://www.arso.gov.si/narava/>

<http://www.mop.gov.si/si/>

Zaključek

Ministrstvo za okolje in prostor
Agencija RS za okolje
Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

telefon: +386-(0)1-478-4000
gp.arso@gov.si

